

Hellerup den 11. oktober 2015

Til Sundheds- og Ældreudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Vedrørende:

”Tvangsbehandling af gravide”.

Kommentar til ”notat fra lederne af de regionale familieambulatorier af den 23.marts 2015 til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget 2014-15, SSU Almindelig del Bilag 1234”

I forbindelse med offentliggørelsen den 29. september d.å. af den Tværministerielle Arbejdsgruppes rapport om *Gravide med forbrug og misbrug af rusmidler* er undertegnede blevet bekendt med ovenstående henvendelse af den 23. marts 2015 til Folketingets Sundheds- og Socialudvalg fra lederne af de regionale familieambulatorier, som i deres henvendelse fraråder, at der indføres tvang i behandlingen af gravide med alvorlige misbrugsproblemer.

Jeg er meget forundret og meget bekymret over denne henvendelse, idet familieambulatoriernes formål jo netop er at sikre børn født af misbrugende mødre de bedst mulige udviklingsvilkår, sundhedstilstand og omsorg fra undfangelsestidspunktet og frem til skolealder. *Børnene og børneperspektivet* nævnes slet ikke i familieambulatoriernes henvendelse.

Jeg føler mig derfor forpligtiget til at rette denne henvendelse til Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg.

De her omtalte børn født af mødre med misbrugsproblemer i graviditeten er den allermest truede børnegruppe i dagens Danmark. De er i høj risiko for misdannelser, hjerneskade, væksthæmning, særlige ansigtstræk, omsorgssvigt og overgreb, ofte med livslangt handicap til følge. Disse børn har som udgangspunkt et normalt udviklingspotentiale og ville derfor udvikle sig til helt normale, sunde børn og velfungerende voksne, hvis ikke de tidligt i deres fosterliv blev skadet af alkohol og andre rusmidler.

Disse børn er samfundsøkonomisk meget dyre børn, idet de belaster såvel sundhedsvæsenet som det sociale system i et livslangt forløb. Dertil kommer de menneskelige omkostninger, der altid følger med et skadet barn og en voksen, som ikke evner at klare sig. Derfor er det vigtigt, at der gøres, hvad der er muligt at gøre, for at *forebygge* skader på børnene. Dette er vigtigt såvel for børnene som for mødrene, familierne og samfundet. Derfor må tvang anbefales i de få, men meget alvorlige tilfælde af alvorligt misbrug hos en gravid, som ikke i tilstrækkelig grad kan profitere af et behandlingstilbud på frivillig basis. Tvangsmuligheden er nødvendig for barnets liv og førlighed, men også for kvindens ønske om et sundt barn og for hendes evne til at varetage omsorgen for barnet.

Det er et etisk stort problem, at der fødes handikappede børn, hvis handicap kunne være forebygget.

Jeg har siden 1978 arbejdet med børn født af mødre med misbrugsproblemer, såvel klinisk som forskningsmæssigt, og har udviklet Familieambulatoriet, inklusive de forebyggelses- og behandlingsmetoder, som anvendes i de regionale familieambulatorier. Jeg har igennem mange år dokumenteret, hvor omfattende og alvorlige skader, børn kan få, som følge af moderens misbrug under graviditeten, og har dokumenteret, at det *er* muligt at *forebygge* skaderne ved tidlig indsats på tværfaglig og tværsektoriel basis.

Jeg har flere gange i 2014 været indbudt til møde med den Tværministerielle *Arbejdsgruppe om gravide misbrugere med forbrug og misbrug af rusmidler* for at bidrage med faglig information til arbejdsgruppen på baggrund af min ekspertise på området, og jeg holdt tillige oplæg på Arbejdsgruppens *informationsmøde den 17. september 2014 for Folketingets Socialudvalg og Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg*. Jeg har tillige på bestilling fra Sundhedsstyrelsen i 2011 udarbejdet et fagligt oplæg til brug for Arbejdsgruppen.

På ovennævnte baggrund var jeg forundret over ikke at være inviteret til at deltage på Arbejdsgruppens dialogmøde den 15. april d.å. for "nøglepersoner" inden for problemfeltet.

Jeg vedhæfter til orientering uddrag af mine høringskommentarer – *Sammenfatning og anbefalinger* - som jeg fremsendte til Social- og Indenrigsministeriet den 29. september d.å.

For uddybning af emnet henviser jeg tillige til mit oplæg "*Tvangstilbageholdelse af gravide Rusmiddelafhængige i Danmark*" til Sundhedsstyrelsen, 2011, samt min

kronik "*Prænatal Omsorgssvigt*" i Ugeskrift for læger 1998 (begge disse artikler kan jeg eftersende, såfremt det måtte ønskes).

Jeg henviser tillige til *FN's Konvention af den 20. november 1989 om Barnets Rettigheder*, i hvilken det ufødte barns rettigheder og tilhørende nødvendige lovgivning omtales.

Jeg står naturligvis til rådighed efter behov for det videre arbejde med problemfeltet.

Med venlig hilsen

May Olofsson

Speciallæge

Tidligere overlæge. Medstifter og tidligere leder af Familieambulatoriet Region Hovedstaden og Videncenter for Forebyggelse af Rusmiddelskader hos Børn.

Telefon 27288401

E-mail: mayolofsson@hotmail.com